

Stenungsunds kommun

kommun@stenungsund.se

Rektorn vid Kopperskolan

agneta.baldemark@stenungsund.se

Beslut för grundskola och grundsärskola

efter tillsyn i Kopperskolan
i Stenungsunds kommun

Tillsyn i Kopperskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stenungsunds kommun under våren och hösten 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Kopperskolan besöktes av Skolinspektionen den 10 september 2014.

Fakta om skolenheten

Kopperskolan är en skola som erbjuder förskoleklass och grundskolans årskurser 1–6. Vid tiden för tillsynen finns också grundsärskolan med en egen skolenhet i Kopperskolans lokaler. Grundsärskolans skolenhet ingår emellertid inte i Kopperskolans skolenhet. Grundsärskolan ingår därför inte i detta beslut. Dock finns det grundsärskoleelever som är individintegrerade i Kopperskolans grundskoleverksamhet och som därmed omfattas av detta beslut.

Vid Skolinspektionens besök finns 45 elever i förskoleklass och 273 elever i årskurserna 1–6.

Personalen vid skolan är indelad i fyra arbetslag där förskoleklass – årskurs 3 utgör grunden för ett och årskurserna 4–6 ett annat. Därutöver finns ett arbetslag för fritidsverksamheten och ett för stöd och resurs. Fritidshemmet ingår emellertid inte i detta beslut. Fritidsverksamheten bedöms i ett särskilt verksamhetsbeslut för kommunen.

Skolinspektionen har efterfrågat men inte fått en sammanställning över resultaten vad gäller måluppfyllelsen i förhållande till kunskapsresultaten för årskurs 3. Enligt rektorn skriver varje lärare in resultaten i Unikum vilket gör det möjligt att ta fram en samlad bild av elevernas resultat.

Elevernas resultat på de nationella ämnesproven i matematik och svenska i årskurs 3 läsåret 2012/13 låg under genomsnittet i riket i samtliga delprov. I synnerhet är det resultatet i delprovet "Geometriska begrepp" som sticker ut negativt i matematik där 62 procent av eleverna nådde kravnivån att jämföra med 88 procent för riket. I delprovet "Läsning faktatext" i svenska är elevernas resultat något bättre än riksgenomsnittet, 96 procent jämfört med 94 i riket.

Motsvarande resultat i årskurs 6 var samma år i nivå med riket eller över riksgenomsnittet. Av betygskatalogen framgår att drygt 80 procent av eleverna fått godkända betyg medan knappt 20 procent ännu inte uppnått kunskapskraven för betyget E i ett eller två ämnen/ämnesblock.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att Kopperskolan bedriver en verksamhet som till delar uppfyller författningarnas krav. Dock måste skolan utveckla sitt arbete med att skyndsamt utreda elevernas behov av särskilt stöd och se till att elevernas behov tydligt framgår av åtgärdsprogrammet. Kopperskolan behöver också utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Skolan har tagit fram en skol-utvecklingsplan för läsåret 2014/15 samt ett årshjul för uppföljning och utvärdering av densamma. Rektorn och lärarna måste emellertid sammanställa elevernas resultat för att skapa sig en bild av vilka åtgärder för utveckling skolan behöver vidta och så att en kunskap om elevernas samlade resultat kan utgöra grunden för kvalitetsarbetet. Detta för att ytterligare kunna stödja eleverna i deras kunskapsutveckling.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stenungsunds kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 8 januari 2015 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Stenungsunds kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektorn ska se till att behovet av särskilt stöd utreds skyndsamt.
- Åtgärdsprogrammen ska ange vilka elevens behov är.

Motivering

Enligt skollagen ska om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befäras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av sär-

skilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Av intervjuer med rektorn och personal framgår att skolan har kända rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd samt att tillhandahålla stödet.

Av intervjuer med elevhälsan och med rektorn framgår också att skolenheten har tillgång till alla de kompetenser som krävs för att tillförsäkra eleverna det stöd de behöver för sitt lärande. Av intervjuerna framgår emellertid att psykologsresursen inte räcker till för att kunna genomföra utredningar av elevers behov skyndsamt. Enligt den intervjuade personalen inom elevhälsan samt enligt rektorn räcker psykologsresursen endast till att utreda en elev per termin vilket kan leda till att elever kan få vänta upp till ett år på att få sina behov utredda.

Skolinspektionen har inför tillsynsbesöket tagit del av ett antal åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammen framgår inte alltid vilka elevens behov är. I stället anges svårigheter och åtgärder under rubriken "Behov". Ett exempel på åtgärder som anges under rubriken Behov är "enskild undervisning" och "anpassat material". Varför materialet ska vara anpassat eller varför eleven behöver enskild undervisning uppges inte.

Utredningen visar att rektorn inte ser till att behovet av särskilt stöd utreds skyndsamt. På skolan finns kända rutiner för att tillhandahålla eleverna det särskilda stöd de behöver för sitt lärande. Utredningen visar emellertid att då en psykologutredning av elevens behov av särskilt stöd behövs kan en sådan dröja orimligt länge. Vidare visar utredningen att elevens behov inte alltid framgår av åtgärdsprogrammen. Skolinspektionen vill påpeka att syftet med att utreda och nedteckna elevens behov är att ge skolan ett tillräckligt underlag för att förstå varför eleven har svårigheter i skolsituationen och vilka stödinsatser som skolan behöver sätta in. Verksamheter uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Stenungsunds kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning, utvärdering och utveckling av utbildningen.
- Rektorn ska ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

I skollagen anges att rektorn ansvarar för att det på skolenhetsnivå genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål för utbildningen som finns i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk ledare för skolan och chef för lärarna och övrig personal i skolan ansvar för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Kopperskolan har en utvecklingsplan som gäller för läsåret 2014/15. I planen anges bland annat skolans fokusmål, vilka i planen är sex till antalet; 1. Mot diskriminering och kränkande behandling, 2. Rastaktiviteter, 3. Grön flagg, 4. Digitala verktyg, 5. Undervisning, betyg och bedömning samt 6. Offensiva fritidshem. Till utvecklingsplanen finns också ett årshjul kopplat vilket bland annat beskriver när olika mål ska följas upp och utvärderas.

Av intervjun med lärare och rektorn framgår att skolan inte sammanställer elevernas resultat i förhållande till kunskapskraven i kursplanerna i årskurs 3 och årskurs 6. I stället ska varje klasslärare/ämneslärare göra en avstämning av den totala resultatbilden för varje klass och ämne. Denna avstämning är enligt rektorns verksamhetsredogörelse tänkt att ligga till grund för enhetens utvärdering och uppföljning, men enligt de intervjuade lärarna görs ingen gemensam sammanställning över elevernas resultat.

I stället görs en sammanställning av resultaten på de nationella ämnesproven, vilka sedan diskuteras och analyseras av respektive arbetslag. Enligt de intervjuade lärarna sker emellertid ingen överspridning av de vunna erfarenheterna mellan arbetslagen. Lärarna beskriver i stället att arbetet i de båda arbetslagen som omfattar förskoleklassen och årskurserna 1–6 bedrivs i två separata enheter. Rektorn har heller inte, enligt lärarna, presenterat någon sammanställning av elevernas resultat på skolenhetsnivå och därmed heller ingen analys av dessa.

I intervju med rektorn framkommer att skolan genomför en rad olika insatser för att utveckla verksamheten. Som exempel härpå nämns att skolan arbetar för att göra skoldagen lika lång för alla för att komma ifrån de långa dagar som

vissa elever haft tidigare. Skolan har också valt att ta bort en gemensam förmiddagsrast för att istället organisera uteaktiviteter inom ramen för klassens undervisning. Vidare kommer skolan bland annat delta i mattelyftet, något som alla skolor ska göra. Den insända dokumentationen som Skolinspektionen tagit del av innehåller emellertid vare sig en sammanställning eller analys av resultaten.

Utredningen visar att Kopperskolans kvalitetsarbete inte på ett systematiskt sätt tar sin utgångspunkt i en sammanställning av elevernas resultat i förhållande till kursplanernas kunskapskrav. Det finns inte stöd i dokumentationen för att skolan har behov av de insatser som genomförs för att utveckla verksamheten. Då elevernas resultat inte utgör utgångspunkten för arbetet är det heller inte möjligt att följa hur kvalitetsarbetet påverkar elevernas måluppfyllelse. Skolenheten bedriver därmed inte ett systematiskt kvalitetsarbete som är dokumenterat i enlighet med författningarnas. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4–6 §§ skollagen

Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar, Läroplan för grundsärskolan 2011, 2.8 Rektorns ansvar

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråd Elisabeth Fogelberg och utredare Daniel Talje deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Beslutsfattare

Sven-Olof Lundin
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.